

SANJA PETROV

IZ PRAKSE - VJEŽBANJE HAIKU POEZIJE

Prvi puta objavljeno u ŠKOLSKIM NOVINAMA, broj. 33, Zagreb, 23. Listopada 2001.

Radim kao učiteljica hrvatskoga jezika u OŠ Milana Šorge u Oprtlju. Osim redovite nastave, vodim dramsku i literarnonovinarsku sekciju. Budući da većina djece doma ne govori književnim jezikom, imaju velikih teškoća i u pismenom i u usmenom izražavanju.

Vjerovali ili ne, problem je znatno ublažila haiku poezija.

U čitankama se nalazi nekoliko haiku pjesnika (Ivančan, Bashô ...). Izenadila sam se kako djeca odlično recitiraju stihove. Za domaću zadaću trebali su napisati nekoliko haiku stihova, koji su prilično uspjeli. To me potaknulo da nastavimo. Osim u redovitoj nastavi, djeca pišu haiku i u izvannastavnim aktivnostima.

Glavna prednost haiku poezije jest njezina kratkoća i neposredan doživljaj koji donosi. Djeca su nestrpljiva, spontana i vrlo senzibilna. Ne postoji dijete bez mašte i senzibilnosti, postoje samo neki učitelji, kruti i hladni, koji i djecu čine takvima. Srećom, nema ih mnogo.

Umjesto da pišemo stereotipne sastavke s uvijek istim temama, počeli smo odlaziti u haiku šetnje. Priroda u Oprtlju je prekrasna u sva godišnja doba. Šećući i promatrajući prirodu, počeli smo zapisivati stihove. Držali smo se uobičajenih

pravila, ali smo i odstupali od ponekoga ako je to zahtijevao naš doživljaj. Željeli smo stvarati spontano i slobodno.

Najbolje stihove objavili smo u školskom listu *Škrinjica* pod naslovom *Haiku šetnja*, a u cijelosti smo ih objavili i u zborniku literarnih radova *Pregršt riječi* kreativnoistraživačkoga tima GRM. Taj tim potiče mlade ljude na pisano izražavanje; raspisivanjem godišnjih natječaja i objavljivanjem knjiga njihovih najuspješnijih ostvarenja.

Prvi pravi poticaj za pisanje haiku poezije dao nam je Zdenko Oreč, koji je radove naših učenika objavio u Ludbreškom haiku zborniku. U tom zborniku svake godine sudjeluje sve više osnovnih škola.

Od tada do danas haiku je postao dijelom našeg života.

Gotovo da nema učenika koji nije napisao barem jedan haiku. Sve je više onih čije su pjesme objavljene u različitim dječjim i drugim časopisima, a haiku Mirte Andrlon bio je predložen i za državni LIDRANO, itd. Najveći nam uspjeh bilo je osvajanje dviju drugih nagrada na festivalu dječje haiku poezije 2001. Godine.

Ljudi griješe kada misle da je haiku nemoguće pisati bez poznavanja zen budizma. O zen budizmu znam tek neke osnovne stvari, dok moji učenici ne znaju gotovo ništa. Zato imaju maštu i spontanost i nose u sebi ljubav prema prirodi i životu.

Nama je haiku oblik druženja, zabave, komunikacije ... I učenici koji su eventualno lošiji u gramatici i književnosti mogu stvarati izvrsne haiku stihove. Marijan Lončarić i Edi Štokavac nisu baš odlični učenici, ali su zato njihove haiku pjesme objavljene u tri različita časopisa:

Veliki bijeli konj
Ulazi u štalu
Osta mu rep

→ Marijan Lončarić

Prostrana dolina
Preplavljena pšenicom
Kraj rijeke Mirne
Edi Štokavac

I na LIDRANU se može naći sve više haiku stihova, a i u Lukovdolu se, u okviru Goranov proljeća, organizira haiku radionica pod vodstvom vrsnoga haidina Marinka Kovačevića iz Praputnjaka. Mogućnosti ima mnogo. Učitelji hrvatskoga jezika i razredne nastave trebali bi poticati učenike na pisanje i čitanje haiku poezije. Većina haiku časopisa traži da se radovi prevedu na engleski jezik. Eto još jedne prilike za interdisciplinarnu suradnju učitelja hrvatskoga i engleskoga jezika.

I na kraju, evo tri najbolja učenička rada u protekloj godini:

Pocrnjeli suncokreti
Stoje leđima
Okrenuti suncu

Ivana Vižintin

Jaki bršljan
Zagrlio ruševinu
Snažnim rukama

Ana Katharina Bassler

Crveni javor
Ne brine za jesen.
Pušta novi list.

Mirta Andrlon

I na samome kraju, moj šaljivi haiku (senryu):

Prljavi tramvaj.
Oznojene domaćice
prepričavaju sapunicu.

PR
DIOGEN pro kultura
<http://diogen.weebly.com>